

Onderwerp: Bestuursvoorstel vaststellen Peilbesluit Zeist

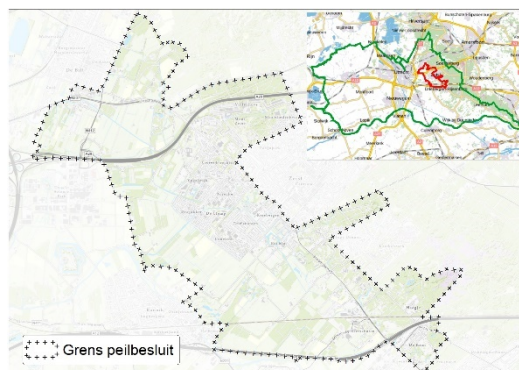
Datum vergadering: 6-3-2024

Registratienummer: 1971092 versie

Besluitnota

Onderwerp

Peilbesluit Zeist

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. het inspraakrapport Ontwerppeilbesluit Zeist (DM 1968869) vast te stellen;
2. het Peilbesluit Zeist vast te stellen, conform het bij dit voorstel behorende ontwerp (DM 1957135), waardoor het peilbesluit weer actueel wordt.

Inleiding

Op grond van de Interim Omgevingsverordening van de provincie Utrecht (10 maart 2021) moet het waterschap ervoor zorgen dat peilbesluiten actueel zijn. In een peilbesluit staat welk waterpeil het oppervlaktewater in een bepaald gebied heeft. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om dit peil te handhaven.

Bij de laatste toetsing op actualiteit is gebleken dat het vigerende peilbesluit *Groenraven-Oost, noordelijk deel* (2008) op veel vlakken niet actueel is. Zo zijn veel peilgebiedsgrenzen veranderd, zijn nieuwe natuurgebieden ingericht die nog niet in een peilbesluit zijn vastgelegd en is het peilbeheer uit het vigerende peilbesluit in veel peilgebieden niet meer passend bij de functies van het gebied. Een nieuw peilbesluit is daarom nodig.

Zienswijzen op ontwerppeilbesluit

Op het ontwerp-peilbesluit zijn vier zienswijzen ingediend. Twee zienswijzen hebben aanleiding gegeven om het ontwerppeilbesluit aan te passen: peilgebied ZEI_024 stond in het ontwerppeilbesluit opgenomen als een peilgebied met een vast peil, terwijl dit een flexibel peilbeheer met een bovenpeil zou moeten zijn. Verder was in de toelichting op het peilbesluit een watergang in een kaartje over de riooloverstort-gebiedsregeling verkeerd ingetekend. Dit is gecorrigeerd. Ook is in de toelichting duidelijker beschreven dat kwelgevoede sprengen op de Heuvelrug niet onder het peilbesluit vallen.

In het inspraakrapport staat de reactie op de zienswijzen en is toegelicht waarom deze (geen) aanleiding hebben gegeven tot wijziging van het ontwerppeilbesluit.

Beoogd effect

Met dit peilbesluit wordt het peilbeheer van het gebied rond Zeist-West aangepast waardoor het peilbesluit weer actueel is.

Dit peilbesluit draagt bij aan het bereiken van verschillende waterschapsdoelen:

- Gebieden zijn waterrobuust en klimaatbestendig
- Toekomstbestendig regionaal watersysteem
- Leefbaar water voor mens, dier en plant. Nú en in de toekomst
- Bevorderen biodiversiteit

Argumenten

1.1 De zienswijzen zijn zorgvuldig beoordeeld

De inspraakreacties zijn zorgvuldig bekeken. Twee zienswijzen hebben tot kleine aanpassingen geleid in het peilbesluit en de toelichting op het peilbesluit.

2.1 Het peilbesluit Groenraven-Oost, noordelijk deel (2008) is niet actueel.

Na vaststelling van het ontwerp-peilbesluit is het peilbesluit voor dit gebied weer actueel. Hiermee voldoet het waterschap aan zijn wettelijk verplichting tot het opstellen en zorgdragen voor een actueel peilbesluit.

2.2 Het peilbesluit Zeist is opgesteld conform de Beleidsnota Peilbeheer 2019.

Het Peilbesluit Zeist is opgesteld conform de Beleidsnota Peilbeheer 2019. Er is een zorgvuldige afweging peilafweging gemaakt van alle belangen, die is beschreven in de Toelichting peilbesluit Zeist (bijlage 3) en de afwegingstabel (bijlage A). De peilbesluittekst en peilbesluitkaart zijn bijgevoegd als bijlage 2 en 4.

2.3 Het peilbesluit draagt bij aan het doel van het waterschap om de grondwaterstanden in het Heuvelrug-gebied te verhogen.

In meer dan de helft van de peilgebieden wordt het waterpeil verhoogd t.o.v. van het vigerende peilbesluit. Na een succesvolle praktijkproef wordt het seizoensgebonden waterpeil van veel peilgebieden omgezet naar een vast waterpeil op het voormalige zomerniveau. Het waterpeil blijft daardoor jaarrond gemiddeld hoger dan voorheen, wat zal bijdragen aan hogere grondwaterstanden.

Kanttekeningen

2.1 Niet iedereen is tevreden met de voorgestelde peilen

Hoewel er bij het opstellen van een peilbesluit altijd een zorgvuldige afweging wordt gemaakt waarin de verschillende belangen in het gebied worden meegenomen, zijn de voorgestelde peilen in peilbesluiten niet altijd naar tevredenheid van alle ingelanden. Zeker bij complexe peilgebieden zoals in dit peilbesluit, waarbij verschillende gebruiksfuncties (natuur, landbouw, bebouwing) met soms tegenstrijdige waterbelangen in hetzelfde peilgebied liggen, kan niet elke gebruiksfunctie volledig worden bediend. Zo willen sommige milieuverenigingen in het gebied hogere grondwaterstanden zodat er meer kwel(natuur) ontstaat. Maar te hoge waterpeilen zijn voor andere gebruiksfuncties zoals landbouw niet altijd mogelijk, doordat de drooglegging te klein wordt.

2.2 Het aantal peilgebieden neemt toe.

Het vigerende peilbesluit beslaat een groter gebied en heeft maar 28 peilgebieden, terwijl het nieuwe peilbesluit 31 peilgebieden heeft. Omdat er 5 peilgebieden over zijn gegaan naar andere peilbesluiten (*Langbroekerwetering* en *Stad Utrecht en Kromme Rijn*) komen er per saldo 8 nieuwe peilgebieden in het gebied bij. Het gaat om 4 nieuwe peilgebieden die vanwege natuurdoeleinden geïsoleerd zijn, 3 peilgebieden die gecreëerd zijn om water vast te houden in hoger gelegen gebied en 1 peilgebied dat (de funderingen van) historische bebouwing in het centrum van Zeist beschermt met een relatief hoog waterpeil.

Financiën

Dit voorstel heeft betrekking op vaststelling van de hoogte van oppervlaktewaterpeilen in het gebied. De kosten voor het operationele peilbeheer zullen naar verwachting niet veranderen door dit peilbesluit. In dit voorstel zijn geen andere maatregelen voorzien waarvoor extra financiële middelen nodig zijn.

Vervolg

Na het definitief vaststellen van het peilbesluit door het Algemeen Bestuur worden de stukken officieel gepubliceerd en worden (daar waar van toepassing) de nieuwe peilen ingesteld.

Communicatie

Na het definitief vaststellen van het peilbesluit door het Algemeen Bestuur worden de stukken officieel gepubliceerd. Ook is er op de website van het waterschap een [webpagina](#) waar de relevante informatie en stukken te vinden zijn.

Samenwerking & participatie

Het waterschap heeft een reeks gesprekken gevoerd om knelpunten te inventariseren en wensen op te halen omtrent het peilbeheer. Er is overlegd met betrokken gemeenten, het Utrechts Landschap, landgoedeigenaren, diverse natuurbelangenorganisaties (Werkgroep Kromme Rijnkorridor, Werkgroep Natuurlijk Zeist-West en Stichting Milieuzorg Zeist e.o.), een bewonersorganisatie en de LTO. Ook is contact geweest met de provincie Utrecht, ProRail en Rijkswaterstaat.

Verder is in juni 2023 een openbare informatiebijeenkomst georganiseerd over het peilbesluit(proces) in Zeist waar zo'n 30 belangstellenden op af kwamen. Tijdens deze avond is ook uitvoerig gesproken met bewoners en agrariërs uit het gebied.

Tijdens de inspraakperiode is ook een openbare informatiebijeenkomst georganiseerd, waar bezoekers vragen konden stellen over het peilbesluit en een zienswijze konden indienen. Tijdens de inspraakperiode zijn vier zienswijzen ingediend. Met de insprekers is actief contact gezocht.

Bijlagen

1. Inspraakrapport ontwerppeilbesluit Zeist (DM 1968869)
 2. Lijst met insprekers op ontwerppeilbesluit (DM 1971085)
 3. Peilbesluit Zeist (DM 1957135)
 4. Toelichting Peilbesluit Zeist (DM 1945626)
 5. Peilbesluitkaart Zeist (DM 1958354)
-
- A. Overzicht met gemaakte afwegingen voor het peilbesluit (zie volgende pagina)
 - B. Verschil in waterpeil (zie pagina 5)

Bijlage A Overzicht met gemaakte afwegingen voor het peilbesluit Zeist

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aspecten bij de afweging voor het peilbesluit. In de eerste kolom staan de aspecten, in de tweede kolom staat het resultaat/effect van dit peilbesluit ten opzichte van de huidige situatie (+ positief; 0 neutraal; - negatief; +/- lokaal positief/negatief) en in de laatste kolom staat de verwijzing naar de pagina('s) in de toelichting bij het peilbesluit waar de specifieke thema's zijn beschreven.

Resultaten inhoudelijke afweging van het planvormingsproces	Resultaat afweging/ effecten van dit peilbesluit t.o.v. huidige situatie	Resultaat (terug te vinden in de toelichting van het peilbesluit op pagina)
PEILBESLUIT		
Peilbeheer:		
· Peilgebiedsgrootte	0	p. 18-27
· Passend peil gebruiksfunctie & gebiedskenmerken (droogleggingsnorm) (bijv. natuur, agrarisch, kwetsbare bebouwing, waterberging, infrastructuur)	+	p. 18-27
· Type peilbeheer	+	p. 18-27
WATER-GERELATEERDE THEMA'S		
Thema voldoende water:		
· Wateroverlast (wateropgave)	0/-	p. 29
· Waterbeschikbaarheid (droogte en watertekort)	+	p. 29
· Bodemdaling + broeikasgassen (bijv. CO ₂ en stikstof)	n.v.t.	
· Optimaliseren watersysteem (bijv. bruggen / inlaatbeheer / ophalen duikers e.d. / waterverdeling)	n.v.t.	
· Grondwater	+	p. 29
Thema gezond water		
· Waterkwaliteit & ecologie	+	p. 30-31
· Flexibel peilbeheer	0	p. 30-31
· Biodiversiteit	+	p. 30-31
· Weidevogels	+	p. 30-31
Thema waterveiligheid		
· Waterkeringen	n.v.t.	
Specifieke thema's		
· Vaarwegbeheer	n.v.t.	
· Archeologie + cultuurhistorie	+/-0	p. 31
· Recreatie	0	p. 31
OVERIG		
· Eigen (gebieds)visie / strategie / ambitie als plus op genoemde thema's	+	Het peilbesluit sluit aan bij de ambities voor het Heuvelruggebied.
· Synergie projecten / initiatieven van overheden / derden	n.v.t.	
· Gebiedsprocessen overheden / derden	n.v.t.	

Bijlage B Verschillen in waterpeil

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de peilverschillen per peilgebied. In eerste kolom staat de peilgebiedscode, in de tweede kolom staat het peil uit het vigerende peilbesluit, in de derde kolom de praktijksituatie in 2023 en in de laatste kolom het voorgestelde peil.

Peilgebied ZEI_027 bestond in het vigerende peilbesluit uit twee peilgebieden, daarom staan in de tweede kolom twee peilen bij dit peilgebied.

(vast = vast peil, zp = zomerpeil, wp = winterpeil, bov = bovenpeil, ond = onderpeil)

Peilgebied	Peilbesluit Groenraven-Oost, noordelijk deel (2008)	Praktijksituatie 2023	Peilbesluit Zeist
	Peil [m t.o.v. NAP]	Peil [m t.o.v. NAP]	Peil [m t.o.v. NAP]
ZEI_001	1,65 (zp) / 1,55 (wp)	1,65 (vast)	1,65 (vast)
ZEI_002	1,10 (bov) / 0,55 (ond)	0,95 (bov)	0,95 (bov)
ZEI_003	0,70 (zp) / 0,55 (wp)	1,35 (vast)	1,35 (vast)
ZEI_004	0,70 (zp) / 0,55 (wp)	0,70 (vast)	0,70 (vast)
ZEI_005	1,90 (bov) / 1,55 (ond)	2,70 (bov)	2,70 (bov)
ZEI_006	1,90 (bov) / 1,55 (ond)	1,70 (bov)	1,70 (bov)
ZEI_007	1,65 (zp) / 1,55 (wp)	1,95 (bov) / 1,65 (ond)	1,95 (bov) / 1,65 (ond)
ZEI_008	2,05 (bov)	2,05 (bov)	2,05 (bov)
ZEI_009	1,65 (bov) / 1,55 (ond)	1,65 (bov) / 1,55 (ond)	1,65 (bov) / 1,55 (ond)
ZEI_010	1,65 (zp) / 1,55 (wp)	1,65 (bov)	1,65 (bov)
ZEI_011	1,80 (bov)	1,80 (bov)	1,80 (bov)
ZEI_012	1,30 (zp) / 1,10 (wp)	1,30 (bov) / 1,10 (ond)	1,30 (bov) / 1,10 (ond)
ZEI_013	1,30 (zp) / 1,10 (wp)	1,30 (zp) / 1,10 (wp)	1,30 (zp) / 1,10 (wp)
ZEI_014	1,10 (vast)	1,10 (vast)	1,10 (vast)
ZEI_015	1,40 (vast)	1,40 (vast)	1,40 (vast)
ZEI_016	1,05 (zp) / 0,95 (wp)	1,05 (vast)	1,05 (vast)
ZEI_017	1,75 (vast)	1,75 (vast)	1,75 (vast)
ZEI_018	1,80 (vast)	1,95 (vast)	1,95 (vast)
ZEI_019	1,80 (vast)	2,00 (vast)	2,00 (vast)
ZEI_020	2,00 (bov)	1,80 (bov)	2,00 (bov)
ZEI_021	1,30 (bov)	1,30 (bov)	1,30 (bov)
ZEI_022	1,25 (zp) / 1,10 (wp)	1,25 (vast)	1,25 (vast)
ZEI_023	1,50 (zp) / 1,25 (wp)	1,50 (vast)	1,50 (vast)
ZEI_024	1,25 (vast)	1,35 (bov)	1,35 (bov)
ZEI_025	1,40 (bov)	1,30 (bov)	1,40 (bov)
ZEI_026	1,70 (zp) / 1,50 (wp)	1,25 (bov)	1,25 (bov)
ZEI_027	1,70 (zp) / 1,50 (wp) en 1,80 (zp) / 1,60 (wp)	1,80 (vast)	1,80 (vast)
ZEI_028	1,85 (bov) / 1,50 (ond)	1,80 (bov) / 1,50 (ond)	1,80 (bov) / 1,50 (ond)
ZEI_029	2,10 (zp) / 1,90 (wp)	2,00 (vast)	2,00 (vast)
ZEI_030	1,80 (zp) / 1,60 (wp)	2,05 (bov)	2,05 (bov)
ZEI_031	1,80 (zp) / 1,60 (wp)	3,35 (bov)	3,35 (bov)